

# **ADVANCES OF SCIENCE**

Proceedings of articles the international scientific conference Czech  
Republic, Karlovy Vary – Ukraine, Kyiv, 6 April 2018

Czech Republic, Karlovy Vary – Ukraine, Kyiv, 2018

|     |                                                                                                                                                                                                                                                             |     |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 15. | ЖУРБА О.О. БЕЗПОСЕРЕДНІ РЕЗУЛЬТАТИ ІЗОЛЬОВАНОГО КОРОНАРНОГО ШУНТУВАННЯ НА ПРАЦЮЮЧОМУ СЕРЦІ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО КРОВООБІГУ.                                                                                                                    | 105 |
| 16. | ЗАЙЦЕВА М.М., БАБАК О. Я. КОРЕЛЯЦІЙНІ ЗВ'ЯЗКИ ПОЛІМОРФІЗМУ A1166C ГЕНА РЕЦЕПТОРА АНГІОТЕНЗИНА II ПЕРШОГО ТИПА З ПОКАЗНИКАМИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ПЕЧІНКИ ТА БІЛКОВОГО ОБМІНУ У ХВОРИХ НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ ТА НЕАЛКОГОЛЬНУ ЖИРОВУ ХВОРОБУ ПЕЧІНКИ.   | 113 |
| 17. | ЗАКОРДОНЕЦ Р.М. КЛІНІКО-ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ПАРАЛЕЛІ ПАТОЛОГІЇ ЕНДОМЕТРІЮ У ПЕРИМЕНОПАУЗАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ.                                                                                                                                                       | 118 |
| 18. | ЗАКОРДОНЕЦ Р.М. ІМУНОГІСТОХІМІЧНІ МАРКЕРИ ЕНДОМЕТРІЮ ЗА ЛЕЙОМІОМИ Й АДЕНОМІОЗУ.                                                                                                                                                                             | 124 |
| 19. | КАЛІНІЧЕНКО С. В., КОРОТКИХ О. О., АНТУШЕВА Т.І., АНТУШЕВА Т.О. БІОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ШТАМІВ STAPHYLOCOCCUS AUREUS, ВИЛУЧЕНИХ ВІД ПАЦІЄНТІВ З ХРОНІЧНОЮ ЛОР-ПАТОЛОГІЄЮ, БАКТЕРІОНОСІЇВ ТА З ОБ'ЄКТІВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА СТАЦІОНАРІВ МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ. | 131 |
| 20. | КЛЬОСОВА К. Г., БУШУЄВА І. В. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАХОДІВ ПРИ ЛІКУВАННІ І ПРОФІЛАКТИЦІ ПІСЛЯПОЛОГОВИХ ЕНДОМЕТРИТІВ КОРІВ.                                                                                                                               | 137 |

## **ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАХОДІВ ПРИ ЛІКУВАННІ І ПРОФІЛАКТИЦІ ПІСЛЯПОЛОГОВИХ ЕНДОМЕТРИТІВ КОРІВ**

**КЛЬОСОВА К. Г.**

*valery999@ukr.net*

*PhD аспірант кафедри клінічної фармації,  
фармакотерапії та управління і економіки фармації*

**БУШУЄВА І. В.**

*професор кафедри клінічної фармації,  
фармакотерапії та управління і економіки фармації,  
д. фарм. н., професор*

*Запорізький державний медичний університет  
м. Запоріжжя, Україна*

З метою підвищення резистентності організму самим необхідним є забезпечення корів повноцінним годуванням, хорошими умовами утримання, регулярними прогулянками. Для профілактики післяпологових ускладнень особливо велике значення має рух тварин під час вагітності і після отелення. Відсутність моціону чи недостатнє рух тварин у період вагітності веде до ослаблення нервово-м'язової системи, порушення тону матки і її скоротливої здатності і тим самим до тяжких пологів, затримання посліду і поганий інволюції статевих органів. Щоб уникнути цих ускладнень в період після отелення поряд з правильним годуванням тварин необхідно надавати щоденну прогулянку (починаючи з 2 - 3 дні після отелення і протягом всього стійлового періоду). Помилку роблять у тих господарствах, де за 10 - 15 днів до отелення корів переводять у пологове відділення і залишають там без моціону. Тільки коровам необхідний активний моціон дог останнього дня тільності, що забезпечить сприятливі пологи, позитивно позначиться на післяпологовий період і буде сприяти своєчасному відділенню посліду.

Для профілактики післяпологових ускладнень після отелення можна вводити 7% розчин іхтіолу, також використовувати надплевральну новокаїнову блокаду по В.В. Мосіна.

Своєчасне виявлення і лікування хворих корів у ранніх стадіях захворювання забезпечить швидке одужання і відновлення вони відтворної здатності. У системі заходів щодо ліквідації безпліддя і яловості корів велике значення має облік і аналіз відтворення. У господарстві повинен бути організований систематичний облік роботи з контролю за здоров'ям тварин та їх відтворної функцією, лікування та профілактики гінекологічних хвороб, осіменінні, запуску і отелу [1-5].

Для підвищення економічної ефективності сільськогосподарського виробництва господарств необхідно зміцнювати кормову базу, покращувати якість годівлі та умови утримання тварин.

При захворюванні корів ендометритами, гальмується зростання поголів'я та його продуктивність. Сервіс - період подовжується, не відбувається своєчасного запліднення, що є економічно не вигідним. Тому мета наших досліджень: встановити найбільш часті причини захворювання корів ендометритами; знайти ефективну схему лікування.

У зв'язку з цим ставити завдання: вивчити ефективність схем лікування хворих та знайти ефективну схему профілактики.

Аналізуючи дані літератури та на підставаї власних досліджень можна відзначити, що субінволюція матки у корів завдає значних економічних збитків тваринницьким господарствам. В основу розрахунків економічних збитків та ефективності проведених заходів лягли загальноприйняті методики розрахунків.

1. Збиток від зниження продуктивності:

$$У_1 = M_o \times (B_3 - B_6) \times T \times Ц$$

$M_o$  - кількість хворих тварин

$(B_3 - B_6)$  - кількість продукції в день від хворих і здорових тварин на одну голову

$T$  - середня тривалість хвороби (дні)

$\Pi$  - закупівельна ціна одного центнера молока (грн).

$$Y_{1.1} = 3 (0,116 - 0,056) \times 7 \times 550 = 693 \text{ грн.}$$

$$Y_{1.2} = 3 (0,116 - 0,056) \times 11 \times 550 = 1089 \text{ грн.}$$

$$Y_{1.3} = 3 (0,116 - 0,056) \times 2 \times 550 = 1188 \text{ грн.}$$

2. Збиток від зниження якості продукції

$$Y_2 = B_p \times (\Pi_3 - \Pi_p) \times T$$

$B_p$  - кількість реалізованої продукції

$\Pi_3$  - ціна на продукцію до хвороби

$\Pi_p$  - ціна реалізації

$T$  - кількість днів хвороби (тривалість)

$$Y_{2.1} = 0,056 \times (550 - 300) \times 7 = 98$$

$$Y_{2.2} = 0,056 \times (550 - 300) \times 11 = 154$$

$$Y_{2.3} = 0,056 \times (550 - 300) \times 12 = 168$$

3. Загальний збиток:

$$Y = Y_1 + Y_2$$

$$Y_1 = 693 + 98 = 791$$

$$Y_2 = 1089 + 154 = +1243$$

$$Y_3 = 1188 + 168 = 1356$$

4. Ветеринарні витрати:

$$З_в = 71,09 \times 3 = 213,27$$

$$З_{в1} = 70,64 \times 3 = 211,92$$

$$З_{в2} = 106,28 \times 3 = 318,84$$

5. Економія витрат при лікуванні:

$$E_3 = З_в - З_{вн}$$

$З_в$  - ветеринарні витрати на лікування контрольної групи,

$З_{вн}$  - ветеринарні витрати на лікування новими схемами.

$$E_{31} = З_в - З_{в1} = 213,27 - 211,92 = 1,35$$

$$E_{32} = З_в - З_{в2} = 213,27 - 318,84 = -105,57$$

6. Зниження шкоди за рахунок проведеного лікування

$$C_{y1} = Y_3 - Y_1 = 1356 - 791 = 565$$

$$C_{y2} = Y_3 - Y_2 = 1356 - 1242 = 114$$

#### 7. Запобігання економічний збиток введенням нових схем лікування

$$П_{ey1} = C_{y1} + E_{31}$$

$$П_{ey1} = 565 + 1,35 = 566,35$$

$$П_{ey2} = C_{y2} + E_{32}$$

$$П_{ey2} = 114 - 105,57 = 8,43$$

На підставі проведених розрахунків встановили що схема № 3 виявилася найефективнішою але і найдорожчою зі схем. Схема № 2 по ефективності приблизно дорівнює схемі № 1 але й за витратами на ветеринарні препарати різниця істотно невелика.

#### Висновки:

Основними причинами виникнення ендометритів є: недоліки в технології утримання тварин у виробничих приміщеннях (недотримання параметрів мікроклімату), годування без урахування фізіологічних потреб, відсутність моціону та підготовки корів до отелу в сухостійний період, а також акушерсько-гінекологічні захворювання в післяпологовий період.

Проведене в господарстві лікування малоефективне через несвоєчасне лікування через недокомплектації штату ветеринарних працівників, а також через брак препаратів та їх велику вартість, для закупівлі яких потрібні істотні економічні витрати.

При проведенні профілактичних заходів необхідно враховувати вищевикладені причини виникнення ендометритів.

При випробуванні різних способів лікування найбільш ефективною в господарстві виявилася третя схема, оскільки лікування ендометриту склало 9 днів, при цьому спостерігалось більш динамічне перебіг процесу.

Ветеринарні заходи при відтворенні стада включають в себе профілактику хвороб органів розмноження і своєчасне лікування хворих тварин, контроль за дотриманням ветеринарно-санітарних правил при штучному і природному заплідненні.

В даний час лікування та фармако-профілактика на вирішують повністю проблеми оздоровлення стада від ендометритів. Тому лікувальну роботу треба поєднувати із заходами, спрямованими, з одного боку на підвищення резистентності організму в період підготовки корів і нетелів до отелу, з іншого на підтримання належного санітарного режиму в пологових відділеннях.

Щоб забезпечити високий рівень відтворення стада та профілактику післяпологових ускладнень, необхідно виконувати комплекс заходів, спрямованих на попередження, своєчасне виявлення і лікування хвороб органів розмноження, відтворної здатності та молочної продуктивності тварин, а саме: контроль за утриманням та годівлею корів; коригування раціонів, вітамінізація, моціон; контроль за проведенням отелень, організація пологової; щоденне спостереження за загальним станом породіль і характер лохій, вагінальне і ректальне дослідження корів; лікування і профілактика післяпологових ускладнень; проводити акушерсько-гінекологічну диспансеризацію корів і нетелів з діагностичними дослідженнями органів розмноження два рази на рік.

Список використаної літератури

1. Гавриш У. М. Гістерофур для лікування при ендометриті у корів. Ветерітарія, 2009. - № 2. - с.40 – 43.
22. Іноземцев В.П. Застосування електромагнітного поля УВЧ для профілактики післяпологового ендометриту у корів. Ветеринарія, 2005. - № 11. - с.44 – 45.
3. Кузін А.І. Пробіотик спорметрін для профілактики і лікування при ендометриті корів. Ветеринарія, 2002. - № 11. - с.28 – 29.
4. Макарімов С.С. Досвід застосування лазерної терапії при ендометриті корів. Ветеринарія, 2002 - № 4. - с.29 - 31.
5. <http://ua-referat.com>